

סיכום דיון ועדת בטיחות בדרכים לקראת פתיחת שנה"ל, 20.7.2026

נושאי הדיון: הכנה לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ז - הצגת תוכנית "עיר בטוחה" (קול קורא ארצי), נתוני תאונות דרכים ופעילות חינוך לבטיחות בדרכים, תשתיות והסדרי תנועה סביב מוסדות חינוך, ותיאום הנדסי בין אתרי בנייה למוסדות חינוך.

נוכחות/ים:

מיטל להבי – סגנית ראש העירייה לתחבורה ולבטיחות בדרכים
נח עפרון – חבר מועצת העיר תל אביב-יפו
רן מצקין – מנהל מחלקת תכנון, אגף תנועה, עיריית תל-אביב-יפו
אייל הרשטיק – מנהל המטה לבטיחות בדרכים, אגף התנועה, עיריית תל-אביב-יפו
תמר בן ציון – ממונה קשרי קהילה לתשתיות ובנייה
שירי עוזרי ססי – סגנית מנהל התיאום ההנדסי לשירות ותפעול
בני אסא – אגף הפיקוח, עיריית תל אביב-יפו
זיק אמסיס – מרכז מידע תאונות דרכים, המטה לבטיחות בדרכים, עיריית תל-אביב-יפו
שני סדן – המטה לבטיחות בדרכים, עיריית תל-אביב-יפו
קרן זגורי-קסמן – ביקורת העירייה
נתלי מון – יועצת תקשורת לסגנית ראש העיר
עופר אורבך – מנהלת לשכת סגנית ראש העיר
איל פידל – יועץ מקצועי לסגנית ראש העיר
ליאור סימן-טוב – מנהלת מחלקת חינוך בקהילה, אור ירוק
יעל צברי – מתאמת פעולות, מנהל חינוך
דנה טל – מנהלת אזור, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים
דני שמואל – איחוד הצלה תל אביב
ירום – נציג מועצת הנוער העירונית
עמית ניסן – מנחת מועצת הנוער
נגה רייזלה קוטס – יושבת ראש מועצת התלמידים והנוער הארצית
ציפי בוקשטפן – יועצת המטה לבטיחות בדרכים
אורלי לביד-ברזל – ארגון בטרם לבטיחות ילדים
שחר סקברר – יו"ר מנהיגות הורים

פתיחה:

- **מיטל להבי** ברכה את הנוכחים וציינה הישג משמעותי: עיריית תל אביב-יפו השתתפה בקול קורא ארצי ועומדת בטבלת הדירוג במקום הגבוה ביותר מבחינת היקף המשאבים, כתוצאה מעבודה מקצועית ועניינית מתמשכת של אגף התנועה ובינוי תשתיות.
- מיטל הודתה לאייל הרשטיק ולרן על העשייה, וציינה כי מוקד הישיבה הוא הכנה לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ז.
- מיטל ציינה כי בעקבות פגישה עם קבוצת אזרחים ותיקים לפני כחודש, עלה רעיון לשכפל את הפעילות המבוצעת סביב מוסדות חינוך גם סביב מוסדות המספקים שירותי בריאות או שירותים לגיל השלישי.

תוכנית "עיר בטוחה" (קול קורא ארצי) / דנה טל, מנהלת אזור, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

- התוכנית מבוססת על מודל "מערכת בטוחה": תשתית בטוחה, תנועה במהירות 30 קמ"ש, גורם אנושי (חינוך והסברה) ואכיפה - במטרה להאיץ תהליכים הקיימים כבר בתל אביב-יפו. שלב התכנון מתוכנן ל-9 חודשים, ולאחריו שלב ביצוע.
- 13 רשויות בישראל מדורגות במסגרת התוכנית, מחולקות ל-7 אשכולות; תל אביב-יפו מדורגת במקום הראשון, גם מבחינת היקפי המימון.
- תל אביב-יפו צפויה לקבל כ-750 אלף ש"ח במענה ישיר לקול הקורא עבור תכנון, ועוד כ-30 מיליון ש"ח נוספים עבור ביצוע - סך הכול כ-31.5 מיליון ש"ח מתקציב המדינה, מעבר להשתתפות עצמית (מאצינג) של העירייה.
- מיטל להבי הדגישה כי המטרה היא להפנות את הכספים למהלכים משני מציאות שטרם תוקצבו, ולא לתחומים שכבר מתוקצבים כיום.
- התוכנית החלה ביוזמת אשכול המפרץ ומנכ"ל הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים; הכוונה היא להתחיל לעבוד בפועל (חתימה על חוזים) עד לספטמבר.

נתוני תאונות דרכים ופעילות חינוך לבטיחות בדרכים / אייל הרשטיק, מנהל המטה לבטיחות בדרכים (מצגת מצורפת)

- נתוני 2026 (עד מועד הישיבה): 3 הרוגים, 58 פצועים קשה ו-103 פצועים קל בעיר. פצוע קל – עד 24 שעות בבית חולים.

- סך הנפגעים שהגיעו לבתי חולים בעיר בשנים 2025-2026 (שנה מלאה, 2026 עד מאי) : 940 נפגעים ; קבוצת הגיל הבולטת היא 25-35, לצד ריכוז נוסף בקרב אזרחים ותיקים.
- בקרב גילאי 0-19 : 82 נפגעים בשנת 2025 (שנה מלאה) ו-22 נפגעים עד מאי 2026. סה"כ 20 פצועים קשה ו-84 פצועים קל.
- מבין נפגעי הגילאים 0-19 בשנה וחצי האחרונות : 31 הולכי רגל, 18 נוסעים ברכב פרטי, 17 נהגי קורקינט חשמלי, ונוספים - רוכבי אופנוע ונוסעי אופנוע/קורקינט חשמלי (נוסע : מורכב על ידי הנהג) ; רוב הפגיעות הן תאונות בין רכב פרטי לקורקינט, וכן תאונות עצמיות של רוכבי קורקינט חשמלי.
- ריכוזי הנפגעים הקשה הגבוהים ביותר : "רובע 9" (האזור שממזרח לאילון, בין רמת גן לאילון) וכן יפו.
- פעילות חינוכית : בגני ילדים - תוכנית זה"ב עם כ-50 מתנדבים פנסיונרים המאמצים גן ומגיעים אחת לשבוע (גויסו 8 מתנדבים נוספים לאחרונה) ; ביסודי - שני מרכזי הדרכה (ירקון, יפו) ופעילויות אחר-הצהריים, לרבות ימי הולדת בנושא רכיבה בטוחה.
- פרויקט "אומנות בזה"ב" : 44 בתי ספר נרשמו, 31 השלימו את הפעילות (חלה הפרעה בשל מלחמת איראן).
- בגילאי ז'-ט' : הרצאות של 3 מרצים ניצולי תאונות ; 15 פקחים שעברו הכשרה לפני כ-1.5 שנים מעבירים הרצאות בבתי ספר, בעיקר בנושא אופניים וקורקינט, פרויקט רכיבה בטוחה בבתי הספר.
- בתיכונים (חינוך תעבורתי, כיתה י') : כ-50 אחוז במוצע מהתלמידים עברו את מבחן התיאוריה (נתון מלפני כ-2 שנים), ו-10 בתי ספר אינם מכניסים את התוכנית פנימה
- כ-25 בתי ספר אינם נהנים מפעילויות המטה לבטיחות בדרכים שמוצעות להם עם מימון מלא מטעם העירייה (רכבי הדרכה ומדריכים).
- חינוך מיוחד : 17 בתי ספר לחינוך מיוחד בעיר ; חינוך חרדי : 19 בתי ספר ; בסך הכול כ-170 מוסדות חינוך בעיר (כ-90 מוסדות יסודיים ומעלה, כ-50 מוסדות נוספים ועוד).
- שבוע בטיחות בדרכים ייערך בנובמבר 2026 - לראשונה מזה מספר שנים במקביל למשרד החינוך וברמה הארצית.

דיון פתוח : אתגרי חינוך תעבורתי בתיכונים

- **קרן זגורי-וקסמן** הציעה לצ'פר בתי ספר בתמריץ תקציבי על פי מספר פעילויות שיבצעו.
- **ת : מיטל להבי ודנה** - ההצעה לתמרוץ תקציבי אינה אפשרית במנגנון הקיים.
- **עמית** ציין קשיי לוח זמנים ומחסור במורים בבית ספרו, והציע לבחון מסלול קצר יותר (שיחה/סמינר) לצד מבחן תיאוריה חיצוני.
- **מיטל להבי** הציעה לבחון פתיחת מרכזי ההדרכה בשעות אחר-הצהריים לתלמידים, ואפשרות לעבור את התיאוריה במתכונת חיצונית.
- עלה גם רעיון להעביר חלק מהפעילות דרך תנועות הנוער והחינוך הבלתי-פורמלי, כמענה משלים ולא כתחליף לבתי הספר.
- **יעל צברי** הציעה לרתום ימי שישי (בהם תלמידים בחופש) להעברת התוכן בסיוע צוות מוסמך.
- **תשתיות והסדרי תנועה סביב מוסדות חינוך / רן מצקין, מנהל מחלקת תכנון, אגף התנועה (מצגת מצורפת)**
- אגף התנועה מונה כ-100 עובדים ; מחלקת התכנון מאשרת את כלל הסדרי התנועה בעיר, קבועים וזמניים כאחד. היערכות לשנת הלימודים היא עיסוק שוטף כל השנה ולא רק בקיץ.
- כל שינוי במוסד חינוכי (מבנה חדש, תוספת כיתות, שינוי אזור רישום) משפיע על מסלולי ההגעה של הילדים ומחייב התאמות (פסי האטה, הצרת רחוב, מתחמי העלאה-הורדה).
- בית ספר יצחק שמיר (רחוב חנה רובינה) : הוקם אולם ספורט במקום חניות ; שביל אופניים ישתפר עד 1.9 כדי לאפשר הגעה בטוחה יותר לתלמידים.
- בית ספר בכיכר מדינה : פרויקט מורכב הכולל בנייה נרחבת בסביבה ; יוקמו 4 צמתים סביב הכיכר (אחד כבר פעיל) ; התוכנית הסופית תאפשר לתלמידים להגיע בשבילי אופניים מווייצמן וז'בוטינסקי.
- בית ספר רונית אלקבץ (כפר שלם) : שבילי אופניים, קו רכבת קלה (קו סגול) שיגיע בעוד כשנתיים, ושיפור מעברי חצייה בסביבתו.
- בית ספר ברחוב אתרוג (יפו) : נבנה אולם ספורט נפרד מעבר לכביש ; בוטלו חניות ושונתה סטריות כדי להפחית תנועה עוברת ולאפשר חצייה בטוחה.
- בית ספר לטבע (רחוב הרצל) : פותח מתחם העלאה-הורדה פנימי כדי להפחית עומס ברחוב הרצל.
- גן ילדים פאדובה : תיפתר בעיית העלאה-הורדה תוך שימוש בחלק ממדרכה רחבה.

- בית ספר היובל ומצוקי אביב: שיפור ניקוז ומעברי חצייה מוגבהים.
- בית ספר הנרייטה סולד (רחוב דפנה): מסלול ההליכה מוקפא בשל תוכנית להקמת מגדל דרומי של איכילוב באזור בשלוש השנים הקרובות.
- בית ספר מאיר שלו: בית הספר צפוי לגדול ויש היערכות לתכנון "רחוב בית ספר".
- מתוכננת סגירת רחוב דה-ווינצ'י לתנועה, במתכונת "רחוב בית ספר", בסיום העבודות להקמת הקו הירוק ושינוי הסדרי התנועה באזור.
- בית הספר כוכב הצפון: מתוכננים מסלולי הליכה מיוחדים לתלמידים.
- בית הספר עמוס עוז: בית הספר ממוקם לצד תחנה של הקו הירוק של הרק"ל, תלמידים יוכלו לנסוע לבית הספר ברק"ל. בית הספר מתמודד עם מחסור בחניה למורים (עקב עבודות בשדה דוב) ועם חנות כלים חשמליים גדולה בסמוך שיוצרת קונפליקט מול איסור הכנסת סוללות לבית הספר.
- עלתה הסוגיה של קושי לאוטובוסים להגיע לבתי ספר. על פי רן בבתי הספר לא מתוכננים רציפים לאוטובוסים עבור טיול שנתי פעמיים בשנה, זו לא עילה לביטול מקומות חניה. על פי מיטל ללא טיולים למוסדות תרבות החינוך של התלמידים נפגע.

תיאום הנדסי בין אתרי בנייה למוסדות חינוך / תמר בן ציון ושירי עוזרי, תיאום הנדסי (מצגת מצורפת)

- הפיילוט החל בדצמבר 2022 בעקבות פנייה מבית ספר יהודה מכבי, על רקע התעצמות אתרי הבנייה בסביבתו והחשש לבטיחות דרך ילדים לבית הספר וממנו.
- הפיילוט התחיל סביב בית הספר כאשר היו 11 אתרי בנייה (8 פעילים) סביב יהודה מכבי; כיום, ב-2026, אותו מתחם כולל 35 אתרים, מתוכם 12 כבר הסתיימו.
- המודל הורחב למתחמים מנוהלים נוספים: כיום קיימים 3 מתחמים כאלה. בנוסף ליהודה מכבי, מדובר במתחם בית ספר ארנון (46 אתרים) ובכיכר המדינה (3 עבודות תשתית ו-41 אתרי בניה כולל שלושת המגדלים).
- בית ספר עתידי בכיכר מדינה: מספר פרויקטי תשתית מתואמים בסביבתו (ז'בוטינסקי, ווייצמן, שביל אופניים, רחוב סמילנסקי) צפויים להסתיים בין יולי 2026 ל-2027.
- שיטת העבודה כוללת קבוצות תיאום בואטסאפ עם כלל הגורמים (הנהלת בית ספר, קבלנים, מפקחי עירייה) לקבלת מענה מיידי; צוות מפקחים ייעודי (בראשות שחר פז) הבודק רישיונות והתאמה למרחב הציבורי.
- הגבלות שהוטעו: איסור כניסת משאיות למתחם לפני 9:00 בבוקר, הפסקת עבודות בשעות יציאת תלמידים, הארכת שעות עבודה מותרות עד 17:00 בתמורה, והתקנת מצלמות לתיעוד אירועים חריגים (לא לצורך פיקוח שוטף).
- אילוף מרכזי: מחסור בכוח אדם מגביל את האפשרות להרחיב את המודל לכלל העיר, ולכן הוא מופעל במוקדים המשמעותיים ביותר בלבד.

התייחסות המשתתפים לדיון:

שירי עוזרי, תיאום הנדסי:

ציננה כי בבנייה פרטית (להבדיל מפרויקטים עירוניים) קשה לדעת מראש מתי העבודות יתחילו, ולכן העירייה מזהה מגמות ובקשות מצטברות כדי להקדים אירועים שצפויים במרחב.

תמי, תושבת, רחוב אלתרמן:

תיארה מצב שבו מדרכה ברחוב מגוריה חסומה באופן קבוע עקב בנייה, ואין לה מסלול הליכה או רכיבה חלופי בטוח לבית הספר.

ת: תמר בן ציון - הסבירה כי לפי הכללים אסור לחסום שתי מדרכות מקבילות בו-זמנית, וכי במקרים כאלה העירייה פועלת לאחר קבלת הדיווח ודורשת גם מאבטח מטעם האתר להכוונת תלמידים. תיארה מקרה נוסף של תושבת עיוורת עם כלב נחיה שדיווחה על חסימת מעבר חצייה על-ידי מכולת בנייה, שטופל בעקבות פנייתה.

רן, מנהל מחלקת תכנון, אגף התנועה:

סיפר כי תלמידי כיתה ד' פנו וביקשו שביל אופניים ברחוב שפרינצק, מה שעורר התנגדות שכנים מחשש לביטול מקומות חניה.

ציפי בוקשפן:

הציעה להכשיר קבוצת בני נוער כפקחי תנועה, ולתת לתלמידים "שעות מעורבות" ומחויבות אישית ("רגל בוס") לצד פעילות הסברה מותאמת להורים.

עמית:

המליץ לבדוק שבבתי הספר יש מספיק מקומות חניה לאופניים ושיסימוני הכביש בסביבתם תקינים; ציין כי הוא מדווח באופן שוטף על תקלות דרך יישומון 106.

דנה, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים:

הציעה לבחון פיתוח אפליקציית ניווט המשלבת נתוני בטיחות ועבודות בנייה (בדומה לאפליקציות ניווט מסחריות), כפרויקט אפשרי לתלמידי בית ספר על-יסודי.

נגה:

ציינה כי נושא הבטיחות בדרכים רחב מאוד, והציעה למקד את הדיון ספציפית בבטיחות מסלולי הליכה, תוך שיתוף פעולה בין כלל האגפים הרלוונטיים.

בני אסא, מנהל אגף פיקוח וביטחון:

הודה לנוכחים על העשייה, והזכיר את דורית אברהם שהשתתפה בשיבה קודמת לאחר שאיבדה את בנה והודגש כי עם מותו היא לקחה על עצמה לקדם בטיחות בדרכים באופן מעורר השראה. קרא לתושבים לדווח על מפגעים דרך יישומון 106, ולשמור יחד על כך שנערים מתחת לגיל 16 לא ירכבו על כלים חשמליים ושהמרחב הציבורי (כולל מדרכות) יישאר פנוי ותקין.

אייל הרשטיק:

שיתף על ניסיון קודם לקיים מפגש הסברה להורים (בשיתוף בית ספר עירוני י"ד, בית ספר שמיר, ציפי, דנה ופרופ' נטע כהן מאיכילוב) שנועד לבתי ספר, אך זכה להיענות נמוכה (כ-10 הורים בלבד) ולמעורבות מוגבלת.

שחר, מנהיגות הורים:

שיבח את שיתוף הפעולה השוטף והאינטנסיבי עם אגף התנועה, וציין כי כדי לתפוס את תשומת ליבם המוגבלת של הורים עסוקים, יש להעדיף מסרים קצרים וחוזרים על פני מפגשי הסברה ארוכים.

אייל הרשטיק עדכן כי מתקדמת הפקת סרטון הסברה להורים (עם תסריטאי מהתחום) בנושא איסור מוחלט על רכיבה בכלים חשמליים מתחת לגיל 16 וצפוי לצאת בתוך כחודש.

משימות להמשך:

תכנון תוכנית עיר בטוחה מלוא מענק "עיר בטוחה" (כ-31.5 מיליון ש"ח) למהלכים חדשים שטרם תוקצבו, ולא לתחומים המתוקצבים כיום - **באחריות אייל הרשטיק ודנה מהרלב"ד**

בירור מול מינהל חינוך של הסיבות לכך ש-25 בתי ספר תיכוניים אינם מכניסים את תוכנית החינוך התעבורתי, ובחינת מעורבות מנהיגות הורים בקידום הנושא - **באחריות אייל הרשטיק ובשיתוף מיטל להבי**.

בחינת פורמטים חלופיים ללימודי תיאוריה (מתכונת אחר-צהריים, ימי שישי, תנועות נוער) לבתי ספר עם קשיי שיבוץ - **באחריות אייל הרשטיק ומינהל חינוך ובסיוע הרלב"ד**.

המשך הרחבת מודל ה"מתחמים המנוהלים" לאתרי בנייה נוספים בסביבת מוסדות חינוך, בכפוף לכוח האדם הזמין - **באחריות תמר בן ציון ושיירי עוזרי**.

השלמת סרטון ההסברה להורים בנושא איסור רכיבה על כלים חשמליים מתחת לגיל 16 והפצתו - **באחריות אייל הרשטיק**.

בחינת אפשרות לפיתוח אפליקציית ניווט/מיפוי המשלבת נתוני בטיחות ועבודות בנייה, כפרויקט תלמידים - **באחריות דנה ואייל הרשטיק**.

המשך טיפול בפניות ותקלות נגישות במרחב הציבורי (חסימות מדרכה וכד') המדווחות דרך יישומון 106 - **באחריות בני אסא**

תודה לכל הנוכחים בשיבה החשובה לקראת פתיחת שנת הלימודים תשפ"ז.